

COLUMN REMCO HOEKMAN

Kennis als basis voor beleid

Overheid en bedrijfsleven investeren niet op de laatste plaats vanwege de maatschappelijke bijdrage van sport, met liefde in de sportsector, waar in totaal 8,6 miljard in omgaat. Het Olympisch Plan 2028 fungeert met haar ambitieuze doelstellingen als aanjager voor nog meer belangstelling (en geld) voor sport en haar instrumentele waarde. Om de waarde van sport optimaal te benutten mag de kennisinfrastructuur van de sport niet vergeten worden. Met een investering van slechts 20 miljoen in de kennisinfrastructuur van de sport kan geconstateerd worden dat het landelijk (nog) geen stevige peiler is en het doet vermoeden dat op lokaal niveau onderzoek en onderbouwning van beleid niet sterk verankerd zijn. 

Ondanks het zo vanzelfsprekende belang van een goede evaluatie en onderbouwning van sportbeleid staat het zogenoemde 'evidence based' beleid bij een flink aantal gemeenten nog in de kinderschoenen. Mogelijk dat het recent verschenen visiedocument van VSG, 'Nederland Sportland', gemeenten op het juiste spoor kan zetten of net dat benodigde duwtje in de rug kan geven. In het visiedocument worden verschillende modellen voor lokaal sportbeleid gepresenteerd waarmee gemeenten bij kunnen dragen aan de realisatie van 'Nederland Sportland' en waarmee ook het sportbeleid in Nederland op 'Olympisch niveau' kan worden gebracht. In de geschetste modellen voor sportbeleid wordt uitgegaan van accommodatiebeleid en sportstimuleringsbeleid als basismodel met, afhankelijk van de instrumentele inzet van sport voor maatschappelijke

“De sportsector is gebaat bij een integrale aanpak”

en economische bijeffecten, verschillende uitbreidingsvarianten. Het integrale model is daarbij het model waar alles samenkomt en sport als middel wordt ingezet. Naast accommodatiebeleid en sportstimuleringsbeleid wordt gezien waar sport een bijdrage kan leveren aan het beleid ten aanzien van sport, bewegen en gezondheid, maatschappelijke verbondenheid, citymarketing, innovatie en werkgelegenheid.

Het geschetste integrale beleidsmodel heeft veel potentie. Het is vooral deze integrale benadering en de focus op de instrumentele waarde van sport die doorklinkt in veel collegeprogramma's. De sportsector is gebaat bij deze integrale aanpak om zo ook gelden vanuit andere sectoren, zoals de Wmo-gelden, ten goede te laten komen aan de sport. Om de gewenste stapeling van budgetten te creëren moet echter wel aangetoond worden dat door 'sportinclusief' te denken meer kan worden bereikt. In het visiedocument wordt terecht aangegeven dat pas gesproken kan worden van goed integraal beleid als de gemeente weet welke 'werkzame bestanddelen' de sport bevat en hoe die ten beste kunnen worden benut om de doelen op andere beleidsterreinen te realiseren.

Om de werkzame bestanddelen van sport te identificeren is een evaluatie van het gevoerde beleid noodzakelijk, maar ook dient bij de beleidsvorming geput te worden uit bestaande kennis en onderzoek. Idealiter wordt het sportbeleid vormgegeven op basis van cycli van onderzoek en analyse, beleidsvorming, implementatie en evaluatie. Maar zo ver zijn we in de sportsector nog niet. Wel is er met de verschijning van de 'Kennisagenda Sport 2011-2016' een leidraad gekomen voor de ontwikkeling van onderzoek, beleid en praktijk van sport en bewegen. Onderzoekers van het Mulier Instituut en ZonMw voerden ten behoeve van deze kennisagenda in opdracht van VWS gesprekken met 58 beleidsmakers en 25 onderzoekers. Op basis van deze gesprekken concludeerden zij dat voor een passende kennisinfra-

structuur voor het sportbeleid een extra investering nodig is in de periode 2011-2016 van 50 miljoen, bovenop de huidige investering van 20 miljoen. Dat is weliswaar een fors bedrag in tijden van be-

“Het is essentieel dat de basisgegevens om beleid te maken op orde zijn”

zuinigingen, maar het is essentieel dat de basisgegevens om beleid te maken op orde zijn en het zou op zijn minst prettig zijn om de waarde van sport op economisch, sociaal, maatschappelijk en gezondheidsvlak zichtbaar te maken om zo andere beleidsterreinen te kunnen overtuigen. Hiervoor is een investering in de productie van kennis en onderzoek en de vertaling en toepassing daarvan in de praktijk geen overbodige luxe. Want durft u te beweren dat in uw gemeente kennis en onderzoek een voorname rol spelen bij de beleidsvorming op het terrein van sport? Ik hoor het graag.

Remco Hoekman is onderzoeker bij het W.J.H. Mulier Instituut, in deze vaste column brengt hij sportonderzoek en sportbeleid samen.
r.hoekman@mulierinstituut.nl

De publicaties waar in deze column naar wordt verwezen zijn te vinden op www.mulierinstituut.nl/publicaties/sportlokaal